

Dôvodová správa

Hodnotiaca správa o stave a úrovni výchovno – vzdelávacieho procesu za školský rok 2015/2016

Úrad Košického samosprávneho kraja predkladá „Hodnotiacu správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja za školský rok 2015/2016“. Predložený materiál je spracovaný v súlade s osnovou stanovenou vyhláškou MŠ SR č. 9/2006 Z. z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení.

Podkladom pre spracovanie tejto komplexnej hodnotiacej správy, poskytujúcej ucelenú informáciu o stave a úrovni výchovy a vzdelávania na školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v školskom roku 2015/2016, boli údaje obsiahnuté v hodnotiacich správach jednotlivých škôl a školských zariadení (predkladané riaditeľmi škôl a školských zariadení v termíne do 31. októbra 2016) a v protokoloch o zbere údajov pre normatívne financovanie (údaje o počte žiakov k 15. septembru 2015). Vzhľadom na širokú problematiku a množstvo údajov sú vybrané ukazovatele spracované formou tabuliek a grafov podľa novovytvorených skupín stredných škôl (gymnaziá, SOŠbUO - SOŠ na ktorých sa vzdelávajú žiaci v študijných odboroch a SOŠsUO - SOŠ na ktorých sa vyučujú žiaci v študijných a učebných odboroch).

V školskom roku 2015/2016 sa po prvý krát v súlade so zákonom o odbornom vzdelávaní začalo vzdelávanie žiakov v duálnej forme v spolupráci s firmami na SPŠE v Košiciach (30 žiakov) a 43 žiakov na SOŠA v Košiciach, SOŠD v Spišskej Novej Vsi a SOŠT v Michalovciach. Očakávame rast počtu žiakov v tejto forme vzdelávania v ďalších rokoch.

Na stredných školách v sledovanom roku z dôvodu nárastu výchovných problémov, riešenia neprospechu žiakov začal proces systémového riešenia výchovného poradenstva. V súčasnosti pôsobí na 53 stredných školách školský psychológ minimálne na tretinový úväzok, ktorý vykonáva odborné činnosti v rámci orientačnej psychologicko-diagnostiky, individuálneho, skupinového alebo hromadného psychologického poradenstva, psychoterapie, prevencie a intervencie k deťom a žiakom s osobitným zreteľom na proces výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach; vykonáva aj odborné činnosti psychologického poradenstva v oblasti rodinných, partnerských a ďalších sociálnych vzťahov. Výchovný poradca bude vykonávať činnosti aj kariérového poradcu. Pre stredné školy z úrovne OŠ bol spracovaný vzorový kariérový list žiaka, náplň práce a plán práce školského psychológa a kariérového poradcu. Proces by mal byť zavŕšený v priebehu ďalších dvoch rokov.

Nakoľko KSK ako zriaďovateľ disponuje množstvom údajov o stredných školách, ktoré slúžia k ich odbornému riadeniu, v správe uvádzame len tie oblasti, ktoré vymedzuje vyššie uvedená vyhláška. Časť zamestnávateľov a časť verejnosti, ale hlavne rodičia a žiaci základných škôl majú možnosť pri výbere strednej školy tieto porovnávať a vybrať strednú školu, ktorá ich pripraví na ich profesijnú cestu.

Úvodná kapitola správy obsahuje SWOT analýzu škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a vyhodnotenie hlavných úloh stanovených v Pedagogicko-organizačných pokynoch pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK pre školský rok 2015/2016.

V druhej kapitole je prehľad škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. V zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je celkom 63 stredných škôl, 3 školské internáty, 1 škola v prírode, 2 jazykové školy a centrum voľného času. V sledovanom roku sa nezmenil počet škôl a školských zariadení.

Tretia kapitola je venovaná vývoju počtu žiakov za posledných 8 rokov na gymnáziách a na SOŠ. Na gymnáziách v dennej forme štúdia počet žiakov za uvedené roky poklesol celkom o 3534 žiakov (medziročne o 241 žiakov) a na SOŠ počet žiakov klesol o 6362 žiakov (medziročne o 822 žiakov).

Podrobnejší rozbor výchovno-vzdelávacieho procesu z pohľadu vývoja počtu žiakov na gymnáziách a SOŠ je obsahom štvrtej kapitoly. Porovnávame počty žiakov a ich vývoj na jednotlivých školách, vývoj v počte žiakov v bilingválnej forme vzdelávania, začlenených žiakov, žiakov vzdelávaných v maďarskom jazyku, duálnej forme vzdelávania a vývoj v prijímacom konaní.

Piata kapitola sa venuje rozboru prospechu žiakov na stredných školách. Za posledné štyri roky prospech na gymnáziách sa stabilizoval na priemere 1,7. V poslednom roku je mierne zlepšenie na 1,68. Vidíme tu pozitívny vplyv profilácie, ktorú zaviedli jednotlivé gymnázia a ktorá súvisí s možnosťou výberu profilových predmetov žiakom podľa ďalšieho výberu vysokej školy. V skupine škôl bez učebných odborov je prospech stabilizovaný na čísle 2. U škôl, kde sú zaradené aj učebné (2-ročné a 3-ročné) odbory je prospech v priemere 2,4 (i tu nastalo mierne zlepšenie oproti predchádzajúcemu roku). Výsledky v tejto skupine sú ovplyvnené skladbou žiakov – podiel žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, predovšetkým Rómov na celkovom počte žiakov (až 12% z celkového počtu žiakov v dvojročných odboroch neprospieva). Pri sledovaní dochádzky prijaté opatrenia na SOŠ mali vplyv na jej mierne zlepšenie. Zhoršenie nastalo v skupine gymnázií o 3,34 hodín na žiaka. Následne na gymnáziách boli prijaté opatrenia.

Veková štruktúra pedagogických zamestnancov je obsahom šiestej kapitoly. Priemerný vek pedagogických zamestnancov na stredných školách je 47,1 rokov. V 11 stredných školách je priemerný vek nad 50 rokov. Zvyšovanie veku je predovšetkým v skupine odborných učiteľov a majstrov. Súvisí to aj s predlžovaním veku odchodu do dôchodku zo strany štátu, ale aj so záujmom pracovať po dosiahnutí dôchodkového veku u učiteľov a majstrov.

Ukončenie štúdia je obsahom siedmej kapitoly. Porovnávame výsledky s ostatnými krajmi. Výsledky v siedmich krajoch sú porovnateľné, Bratislavský kraj z dôvodu aj skladby škôl má výsledky v maturite lepšie (väčší počet žiakov študujúcich na gymnáziách).

V záverečnej kapitole sú uvedené informácie o hodnotení stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK na základe hodnotiacich motivačných kritérií, spracovaných odborom školstva Úradu Košického samosprávneho kraja za účelom zhodnotenia aktivity pedagógov jednotlivých škôl a jej odrazu vo výsledkoch škôl.

Rovnako v tejto časti sú uvedené aj opatrenia na riešenie nedostatkov na úrovni riadenia procesu zo strany zriaďovateľa.

Spracovali: RNDr. Viera Juríková
MVDr. Ján Špak

Košice 14. 03. 2017